

Uzasadnienie

W związku z dyspozycją §5 ust. 2 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespólonej administracji rządowej (Dz. U. 2017.2234 t.j. z późn. zm.), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, pismem z dnia 27 maja 2014 roku, znak: WOPN-PK.0211.1.2014.BG wystąpił do Ministra Środowiska o dokonanie kontroli zgodności z przepisami powszechnie obowiązującymi, a także zasadami rzetelności, zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 roku w sprawie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004, zwanego dalej zarządzeniem. Minister Środowiska po dokonaniu kontroli stwierdził uchybienia i pismem z dnia 15 lipca 2015 roku, znak: DP-074-118/24442/14/JJ wniósł o zmianę zarządzenia we własnym zakresie.

Zgodnie z art. 28 ust. 3, ust. 4 i ust. 9 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie zapewnił społeczeństwu, w tym zainteresowanym podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk gatunków ptaków, dla których wyznaczono obszar Natura 2000, możliwość udziału w pracach związanych z opracowaniem projektu zmiany planu zadań ochronnych.

Informację o zamiarze przystąpienia do dokonywania zmiany planu zadań ochronnych podano do publicznej wiadomości obwieszczeniem z dnia 12.08.2015 r., znak PK.6320.18.2015.BG, poprzez:

- udostępnienie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie w terminie od 12 sierpnia 2015 r.,
- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie w terminie od 14 sierpnia 2015 r. do 17 września 2015 r.,
- ogłoszenie w prasie o zasięgu wojewódzkim – NASZ DZIENNIK, opublikowane w dniu 17 sierpnia 2015 r.

Uwagi Ministra Środowiska, o których jest mowa powyżej, i które zainicjowały zmianę przedmiotowego zarządzenia, dotyczyły następujących kwestii:

- 1) W załączniku nr 5 do zarządzenia, w działaniach ochronnych o nr 1, 9, 25, 26, 28-42, nałożono na zarządcę jeziora, zarządców i dzierżawców gruntów, jednostki naukowe, organizacje pozarządowe następujące obowiązki: podniesienia objętości wody, budowy spięrzeń, podniesienia poziomu lustra wody, przywracania możliwości migracji bocznej koryta, zachowania naturalnego charakteru cieków, monitoringu wpływu piętrzenia wody na stan siedliska, jego strukturę i funkcję, inwentaryzacji gatunku pod względem występowania gatunku, uzupełnienia stanu wiedzy o siedlisku, przeprowadzenia badań, uzupełnienia rozpoznania występowania gatunku, określenia wielkości populacji w obszarze. W przedstawionych działaniach ochronnych w sposób nieprawidłowy określono podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie. W myśl art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w planie zadań ochronnych należy określić podmioty odpowiedzialne za wykonanie ustalonych działań ochronnych. W przedstawionym przepisie nie wskazano zamkniętego katalogu podmiotów, na które mogą być nałożone obowiązki, wynikające z ww. ustawy. Nie oznacza to jednak zupełnej swo-

body w określaniu podmiotów zobowiązanych do realizacji działań wynikających z planu zadań ochronnych, ponieważ przy opracowywaniu tego dokumentu należy mieć również na uwadze inne unormowania powszechnie obowiązujące, w szczególności zasady i przepisy Konstytucji RP. Należy wskazać, iż zgodnie z konstytucyjną zasadą legalizmu, wynikającą z art. 7 Konstytucji RP, oraz wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 17 listopada 2011 r. (sygn. I FSK 88/11), jedynie ustawa może normować prawa i obowiązki obywateli. Z kolei w planie zadań ochronnych - akcie prawa miejscowego, w działaniach ochronnych m.in. na właścicieli i użytkowników gruntów, placówki naukowe i organizacje pozarządowe, nałożono określone obowiązki. Przedstawione rozwiązanie należy uznać za niezgodne z konstytucyjnymi unormowaniami. Ponadto, stanowi ono przekroczenie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, z której nie wynika możliwość uregulowania w planie zadań ochronnych sytuacji prawnej podmiotów prywatnych, w tym ich obowiązków. Warto dodać, że na zasadach określonych w art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dopuszczalne jest nakładanie obowiązków na właścicieli lub posiadaczy obszaru ale wyłącznie na podstawie umowy z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz w ściśle określonym zakresie oraz celu, m.in. dostosowania gospodarki do wymogów ochrony obszaru Natura 2000.

Sposób uwzględnienia uwagi: we wszystkich wskazanych działaniach, usunięto z kolumny „Podmiot odpowiedzialny za wykonanie”, wszystkie wpisy dotyczące organizacji pozarządowych i placówek naukowych. Zmodyfikowano kwestionowane wpisy dotyczące właścicieli i zarządców gruntów, pozostawiając ich jako głównych odpowiedzialnych za wykonanie działań ochronnych, tylko w przypadku działań nr 8, 9, 13, 14, 22, 23, 27, noszących obecnie numerację: 1, 2, 4, 6, 7, 8, 10, 22, 23, 24, 27 (w zakresie działań obligatoryjnych i działań fakultatywnych na określonych warunkach). Działanie nr 1 zostało usunięte z zarządzenia, a treść działań nr 9 (obecnie 2) i 14 (obecnie 8) została zmieniona poprzez podział na działania obligatoryjne i fakultatywne, które poprzez prowadzenie ekstensywnego użytkowania na gruntach rolnych otaczających płaty wrażliwych na eutrofizację siedlisk 3150 i 7220, powinny przyczynić się do poprawy stanu ochrony tych siedlisk.

- 2) W załączniku nr 5 do zarządzenia ustanowiono działanie ochronne nr 24 polegające na zagospodarowaniu ścieków komunalnych. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym sprawy usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych należą do zadań własnych gminy, która sama decyduje o sposobie i terminie ich realizacji. Zobowiązanie gmin w działaniach ochronnych ustanowionych w planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 do wykonywania określonych zadań własnych ogranicza ich ustawowe kompetencje. Ponadto, takie zadania nie znajdują podstawy prawnej w upoważnieniu ustawowym określającym zakres działań ochronnych, ustalony w art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W związku z powyższym przedstawione działania bezprawnie ingerują w prowadzoną przez gminę gospodarkę ściekową, określając sposób jej wykonywania.

Sposób uwzględnienia uwagi: kwestionowane działanie zostało usunięte z załącznika 5.

- 3) W załączniku nr 5 do zarządzenia ustanowiono działania ochronne nr 10-12, 21, 22, 25 polegające na nieprowadzeniu odmulania i regulacji cieków, nieprowadzeniu działań zmieniających warunki wodne terenu, nieprowadzeniu osuszania rowami melioracyjnymi, nieprowadzeniu osuszania zbiornika, zakazie odprowadzania nieoczyszczanych ścieków, wyrzucania odpadów, zaśmiecania, nieingerowaniu w powierzchnię siedliska w trakcie prowadzenia prac melioracyjnych oraz gospodarki łąkowej, niewykaszaniu strefy ziołorośli wzdłuż cieków. Przedstawione działania faktycznie stanowią zakazy. W planie zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 nie powinno się zamieszczać zakazów określonego działania. Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. zabrania się, co do zasady, podejmo-

wania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w szczególności pogorszyć stan siedlisk, wpłynąć negatywnie na gatunki, pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązań z innymi obszarami. W związku z powyższym, należy stwierdzić, że ogólnie określone zakazy w obszarze Natura 2000 wynikają z mocy prawa. Ponadto, skoro w delegacji ustawowej do ustanowienia ww. aktów prawa miejscowego nie przewidziano możliwości ustanowienia w nich zakazów, to takie działanie stanowi przekroczenie delegacji ustawowej. Warto dodać, że zgodnie z art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody możliwe jest dostosowanie działalności gospodarczej, rolnej, leśnej, łowieckiej i rybackiej do wymogów ochrony obszaru Natura 2000, w sposób i na zasadach określonych w tym przepisie. Należy podkreślić, że w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, które są objęte ochroną gatunkową, zgodnie z art. 52 ust. 1 w zw. z art. 48 i 49 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, są ustanowione na mocy rozporządzenia ministra właściwego do spraw środowiska określone zakazy, w tym dotyczące umyślnego płoszenia i niepokojenia. Dlatego, gdy dla danego przedmiotu ochrony określone zakazy wynikają z ww. przepisów, nie powinno się ich powtarzać w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Sposób uwzględnienia uwagi: treść wszystkich kwestionowanych działań została zmieniona zgodnie z dyspozycją Ministra Środowiska:

Działanie nr 10 (w obecnym projekcie zarządzenia nr 3) otrzymało obecnie treść: „Utrzymanie stosunków wodnych w obrębie zbiornika. Zapobiegnięcie zanikowi siedliska poprzez uregulowanie gospodarki wodnej w zlewni zbiornika stanowiącego siedlisko 3150, w sposób ograniczający straty wody tylko do procesów naturalnych”.

Działanie nr 11 zostało usunięte z załącznika nr 5.

Działanie nr 12 (w obecnym projekcie zarządzenia nr 5) otrzymało treść: „Zachowanie płatów siedliska: Podczas ewentualnego wykonywania prac utrzymaniowych lub konserwacyjnych w ciekach, zachowywać fragmenty brzegów z zaroślami i zbiorowiskami bylin, dbając o utrzymanie warunków do spontanicznego kształtowania się siedliska”. Za wykonanie działania będzie odpowiedzialny Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych oraz właściciel lub posiadacz gruntu na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości albo na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów Skarbu Państwa lub stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego - zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.

Działanie nr 21 (w obecnym projekcie zarządzenia również nr 21) otrzymało treść: „Zachowanie warunków hydrologicznych. W obszarach, gdzie zostały zidentyfikowane płaty siedliska – zachowywanie dotychczasowego reżimu hydroekologicznego, złożonego z okresowych zalewów o różnej częstotliwości, długości trwania i obfitości”. Za wykonanie działania odpowiedzialny jest Nadleśniczy Nadleśnictwa Drawno oraz ZZMiUW.

Działanie nr 22 (w obecnym projekcie zarządzenia również nr 22) otrzymało treść: „Zachowanie siedlisk występowania gatunku: Utrzymanie możliwie naturalnego reżimu wodnego na łąkach, umożliwiającego kształtowanie się runi łąkowej, typowej dla łąk wilgotnych i łąk świeżych”. Za wykonanie

działania będzie odpowiedzialny Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych oraz właściciel lub posiadacz gruntu na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości albo na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów Skarbu Państwa lub stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego - zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.

Działanie nr 25 (w obecnym projekcie zarządzenia nr 26) otrzymało treść: *„Zachowanie naturalnego charakteru cieków: Zapobiegnięcie zniszczeniu osobników gatunku i jego siedlisk poprzez prowadzenie ewentualnych prac utrzymaniowych i regulacyjnych w ciekach tylko w wyjątkowych sytuacjach (tj. tylko wówczas gdy występuje realne zagrożenie powodziowe lub w odległości do 100 m od budowli hydrotechnicznych), w sposób zapewniający zachowanie nie pogorszonego stanu ochrony siedlisk gatunku, w tym zachowanie naturalnej roślinności brzegowej oraz pozostawianie w korycie rzeki grubego rumoszu drzewnego w zakresie utrzymującym prawidłowe stosunki wodne na gruntach rolnych w zlewni cieków. Przywracanie możliwości migracji bocznej koryta”*. Podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie działania jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie i Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych.

- 4) W załączniku nr 5 do zarządzenia, w działaniu ochronnym nr 14 dla siedliska 7220 źródłiska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*, w odniesieniu do działalności prowadzonej na terenie gospodarstwa rolnego, brak jest podziału działań na obligatoryjne i fakultatywne. Brak podziału działań na obligatoryjne i fakultatywne uniemożliwia rolnikom skorzystanie z odpowiednich programów wsparcia. W związku z powyższym przedstawione działania należy odpowiednio uzupełnić i zmodyfikować.

Sposób uwzględnienia uwagi: treść działania nr 14 (w obecnym projekcie zarządzenia nr 8) otrzymała następujące brzmienie: *„Dostosowanie gospodarki rolnej do wymogów ochrony siedliska poprzez:*

Działania obligatoryjne: zachowanie płatów siedliska przyrodniczego.

Działania fakultatywne: Na trwałych użytkach zielonych i gruntach ornych położonych w odległości do 100 m od płatów siedliska 7220 - prowadzenie ekstensywnego sposobu użytkowania rolniczego z ograniczonym poziomem nawożenia. Utrzymywanie i odtwarzanie stref wyłączonych z nawożenia w odległości do 20 m od granic płatów siedliska (cały okres obowiązywania PZO).

Jako obszar wdrażania działania, wskazane zostały: *„Pas 100 m od brzegów źródlisk (z wyłączeniem strefy wysięków źródliskowych, które nie powinny być użytkowane), a w szczególności:*

- w gminie Suchań działki nr: 707/1, 707/12 z obr. Suchanówko, działki nr: 89, 90, 91, 100, 101, 105, 106, 107, 108, 126, 132, 133, 138, 139, 140, 141, 142, 144, 151/1 z obr. Nosowo, działki nr: 257/4, 257/6, 257/7 z obr. Wapnica;

- w gminie Recz działki nr: 125/7, 125/8, 135/1 z obr. Pomień, działki nr: 416/2, 416/3, 416/4 z obr. Rajsko, działki nr: 1/1, 49, 50, 51, 52, 53/4, 53/10, 55/3, 62/4, 62/10, 62/16, 62/20, 62/24, 62/27, 384/5, 384/6, 384/7 z obr. Recz, działka nr: 2/3 z obr. Wielgoszcz, działki nr: 6, 7/2, 7/6, 8/5 i 8/6 z obr. Nętkowo;

- a także na działkach, które zostaną wskazane po uzupełnieniu stanu wiedzy w zakresie rozmieszczenia siedliska w obszarze Natura 2000”.

W podobny sposób rozwinięta została treść działania nr 9 (obecnie nr 2), dotyczącego sposobu prowadzenia gospodarki rolnej wokół zbiorników wodnych stanowiących siedlisko przyrodnicze 3150. Obecna treść działania:

„Dostosowanie gospodarki rolnej do wymogów ochrony siedliska poprzez:

Działania obligatoryjne: ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych położonych w otoczeniu siedliska;

działania fakultatywne: na trwałych użytkach zielonych i gruntach ornych położonych w odległości do 100 m od pól siedliska 3150 - prowadzenie ekstensywnego sposobu użytkowania rolniczego z ograniczonym poziomem nawożenia. Utrzymywanie i odtwarzanie stref buforowych wyłączonych z nawożenia w odległości do 20 m od granic pól siedliska (cały okres obowiązywania PZO) ”.

Jako obszar wdrażania działania, wskazane zostały: „*Grunty rolne wokół jeziora Rajska II położone na działkach nr: 416/4 i 513/14 z obrębu Rajska w gminie Recz oraz grunty rolne wokół jeziora koło Słutowa, położone na działkach nr: 9/5 i 9/8 z obrębu Słutowo oraz 8/5 z obrębu Nętkowo w gminie Recz*”.

W obydwu przypadkach, podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie działania jest właściciel lub posiadacz gruntu na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości albo na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000, a w odniesieniu do gruntów Skarbu Państwa lub stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego - zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.

- 5) W § 8 zarządzenia wskazano, iż akt wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego. Należy wskazać, iż nie ma potrzeby wyszczególniania miejsca ogłoszenia aktu, ponieważ wynika ono z art. 13 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172, z późn. zm.).

Sposób uwzględnienia uwagi: w aktualnie procedowanym projekcie zarządzenia nie podano już miejsca ogłoszenia aktu.

Poza wymienionymi wyżej poprawkami wynikającymi z uwag Ministra Środowiska, wprowadzono następujące zmiany:

- 1) W §1.2 zmieniono dotychczasowy omyłkowy wpis wyłączający z planu obszar rezerwatu przyrody Grądowe Zbocza. W aktualnie obowiązującym stanie prawnym, nie ma podstaw do wyłączenia obszaru tego rezerwatu ponieważ ustanowiony dla niego plan ochrony nie uwzględnia zakresu, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W tej sytuacji, wobec braku podstaw do zastosowania przepisu art. 28 ust. 11 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody, treść §1 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „Plan zadań ochronnych obejmuje cały obszar Natura 2000”.
- 2) W §4 wprowadzono korektę polegającą na zamianie „siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony” na „siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony”, ponieważ w przedmiotowym obszarze Natura 2000, żaden z gatunków roślin nie jest przedmiotem ochrony.

- 3) W załączniku nr 1 do zarządzenia, zaktualizowano opis granic obszaru Natura 2000, co wiąże się z objęciem planowaniem całego obszaru Natura 2000.
- 4) W załączniku nr 3 do zarządzenia, zawierającym identyfikację zagrożeń istniejących i potencjalnych dla przedmiotów ochrony, poza wymienioną wyżej poprawką w tytule, wprowadzono szereg zmian korekcyjnych, redakcyjnych i gramatycznych. Poza tym:
- połączono poz. 1 i 2 dotyczące siedliska 3150 ponieważ do jeziora Rajsko I Duże odnoszą się takie same zagrożenia jak do jeziora Chełpa Duża; w związku z tą zmianą, zmianie ulega dalsza numeracja wierszy;
 - w poz. 4 (obecnie 3) dla siedliska 3150 uzupełnione zostało wskazanie płatu siedliska, do którego odnoszą się zagrożenia oraz opis zagrożenia potencjalnego;
 - w poz. 6 (obecnie 5) dla siedliska 3150 uzupełniony został opis zagrożenia potencjalnego;
 - w poz. 7 (obecnie 6) dla siedliska 3150 uzupełniony został opis zagrożenia istniejącego;
 - w poz. 9 (obecnie 8) dla siedliska 3150 uzupełniony został opis zagrożenia potencjalnego;
 - dodano informacje o braku zidentyfikowanych zagrożeń dla siedlisk 3260 i 3270, których nie odnaleziono w obszarze Natura 2000 w okresie wykonywania prac dla potrzeb sporządzenia PZO (poz. 9 i 10). W związku z tą zmianą, zmianie ulega dalsza numeracja wierszy;
 - dodano informacje o zagrożeniach dla siedliska 6410 w związku z ustaleniem, że siedlisko to jednak kwalifikuje się do uznania za przedmiot ochrony (poz. 11). W związku z tą zmianą, zmianie ulega numeracja dalszych pozycji;
 - połączono poz. 10 i 11 dotyczące siedliska 6430 ponieważ do stanowiska „Dolina Iny” odnoszą się takie same zagrożenia jak dla stanowiska „okolice Reczanki”; jednocześnie uzupełniono opis zagrożenia istniejącego; do siedliska 6430 odnosi się obecnie pozycja 12;
 - zagrożenia z poz. 13 i 14 zostały połączone ponieważ dotyczą tego samego siedliska 7220, a do poszczególnych płatów odnoszą się takie same zagrożenia; identyfikacja zagrożeń dla tego siedliska znajduje się obecnie w poz. 14;
 - w poz. 15 dla siedliska 7230 uzupełniony został opis zagrożenia potencjalnego;
 - w poz. 16 dla siedliska 9130 zmieniono treść zagrożenia potencjalnego, które zostało błędnie sklasyfikowane jako „zmiana składu gatunkowego (sukcesja) (K01.02)” na „inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej (B07)”; dodatkowo uzupełniony został opis zagrożenia potencjalnego;
 - w poz. 17 dla siedliska 9160 dodane zostało zagrożenie I01 (obce gatunki inwazyjne), co wynika z dokumentacji planu ochrony dla rezerwatu przyrody Grądowe Zbocze, uzupełniony został także opis zagrożenia potencjalnego;
 - w poz. 18 dla siedliska 9170 dodano zagrożenie I01 (obce gatunki inwazyjne) ponieważ występowanie robinii akacjowej i klonu jesionolistnego w rezerwacie Grądowe Zbocze i jego sąsiedztwie stwarza realne zagrożenie ich rozsiewania się na płat siedliska. Dodano opis do zagrożenia potencjalnego;

- w poz. 19 dla siedliska 91E0 usunięto wpis „U” (nieznane zagrożenie lub nacisk) i dodano zagrożenia B02.04 (usuwanie martwych i umierających drzew), I01 (obce gatunki inwazyjne), K04 (międzygatunkowe interakcje wśród roślin), H05.01 (odpady i odpadki stałe), K01.03 (wyschnięcie), J02 (spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych) – informacje o tych zagrożeniach pochodzą z dokumentacji Planu ochrony dla rezerwatu przyrody Grądowe Zbocze. W kolumnie „zagrożenia potencjalne” usunięto zagrożenie J02, które obecnie jest wymienione wśród zagrożeń istniejących, a wpisano „U” (nieznane zagrożenie lub nacisk). Stosownie do dodanych zagrożeń, uzupełniono ich opisy w ostatniej kolumnie;
- w poz. 20 dla siedliska 91F0 usunięto wpis „U” (nieznane zagrożenie lub nacisk) i dodano zagrożenia B02.04 (usuwanie martwych i umierających drzew), I01 (obce gatunki inwazyjne), K04 (międzygatunkowe interakcje wśród roślin), H05.01 (odpady i odpadki stałe), K01.03 (wyschnięcie), J02 (spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych) – informacje o tych zagrożeniach pochodzą z dokumentacji Planu ochrony dla rezerwatu przyrody Grądowe Zbocze. W kolumnie „zagrożenia potencjalne” usunięto zagrożenia J03 (inne zmiany ekosystemu) oraz K02.01 (zmiana składu gatunkowego), które obecnie zawierają się w zagrożeniach istniejących, a wpisano „U” (nieznane zagrożenie lub nacisk). Stosownie do dodanych zagrożeń, uzupełniono ich opisy w ostatniej kolumnie;
- w poz. 21-22 dla czerwończyka nieparka i zalotki większej uzupełniony został opis zagrożenia istniejącego, a przypadku zalotki także opisy zagrożeń potencjalnych;
- połączono zagrożenia z poz. 23-26 zidentyfikowane dla minoga strumieniowego, minoga rzeczno-głowacza białopłetwego i kozy; dodane zostały (przeniesione w zmodyfikowanej formie z zagrożeń potencjalnych) zagrożenia H01.05 (rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem) oraz J02.03 (regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych), w miejsce dotychczasowego zagrożenia J03.02.01 (zmniejszenie migracji i bariery dla migracji). To ostatnie zagrożenie zostało przeniesione do zagrożeń potencjalnych ponieważ po realizacji projektu LIFE+ „Budowa niebieskiego korytarza ekologicznego wzdłuż doliny rzeki Iny i jej dopływów”, straciło na aktualności. Stosownie do zmodyfikowanych zagrożeń, zmienione zostały także ich opisy w ostatniej kolumnie;
- w poz. 27 (obecnie 24) dla kumaka nizinnego zmieniony został opis zagrożenia istniejącego i uzupełnione opisy zagrożeń potencjalnych;
- w poz. 28 (obecnie 25) dla wydry uzupełniono listę zagrożeń o zagrożenia zidentyfikowane dla tego gatunku podczas uzupełnienia stanu wiedzy w 2015 r. (Bartoszewicz M. 2015. Inwentaryzacja przyrodnicza wydry w obszarze Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004) - Ekspertyza wykonana na zlecenie RDOŚ Szczecin w ramach realizacji projektu POIiŚ.05.03.00-00-186/09 „Opracowanie Planów Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski” współfinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w ramach działania 5.3 priorytet V) oraz uzupełniono opisy do wszystkich zagrożeń potencjalnych.

5) W załączniku nr 4 do zarządzenia zawierającego cele działań ochronnych:

- w poz. 1, 5, 6, 7 dodano symbole stanu ochrony z jednoczesnym przywołaniem w przypisie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzenia projektu planu

zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U z 2010 r. Nr 34, poz. 186 ze zm.), w którym zawarta jest skala oceny siedlisk i gatunków;

- w pozycji 1 dotyczącej siedliska 3150, zmodyfikowano treść celu z „przywrócenia właściwego stanu ochrony...” na „poprawę stanu ochrony siedliska do poziomu przynajmniej U1...”, uznano bowiem, że pierwotnie ustalony cel jest niemożliwy do osiągnięcia w okresie obowiązywania PZO;
- w poz. 2, 3, 4 i 5 poprzez dodanie słów „Natura 2000” doprowadzono do zgodności nazewnictwa z informacją zawartą w §1 ust. 1 zarządzenia;
- w poz. 4 zmieniono cel działań ochronnych na „Pełne rozpoznanie zasobów i stanu ochrony siedliska w obszarze Natura 2000, co wynika z uzgodnień z GDOŚ dotyczących kwalifikacji siedliska 6410 jako przedmiotu ochrony;
- w poz. 5 dotyczącej siedliska 6430, zmodyfikowano treść pierwotnego celu na „Poprawa stanu ochrony siedliska do poziomu przynajmniej U1...”;
- w poz. 9 – 12 dodano wyjaśnienie, iż cel dotyczący odbudowy zasobów martwego drewna jest celem długookresowym, a w okresie obowiązywania PZO należy zbliżyć się do tego celu na ile pozwolą naturalne procesy;
- z poz. 10 dotyczącej siedliska 9160 usunięto zadanie „Utrzymanie nie pogorszonego stanu ochrony w płatach siedliska w obrębie rezerwatu” jako niewłaściwie użyte w pierwotnym brzmieniu zarządzenia – ochrona siedliska w rezerwacie, co do zasady powinna bowiem, zabezpieczyć ochronę siedliska;
- z poz. 12 dotyczącej siedliska 91E0 usunięto zdanie „Dokonanie oceny stanu zachowania siedliska”;
- w poz. 14 – 19 uzupełniono cele ochrony o siedliska gatunku mające zasadniczy wpływ na stan populacji poszczególnych gatunków;
- w poz. 20 dotyczącej kumaka nizinnego, na końcu zdania „Poznanie rozmieszczenia i wielkości populacji gatunku” dodano „...oraz zagrożeń”;
- w poz. 21 zmieniono cel ustanowiony pierwotnie dla wydry na następujący: „Utrzymanie nie pogorszonego stanu ochrony gatunku na poziomie przynajmniej U1. Likwidacja lub ograniczenie wpływu barier migracyjnych”.

6) W załączniku nr 5 oprócz wyżej już opisanych zmian wynikających z uwag wniesionych przez Ministra Środowiska oraz zmian redakcyjnych i korekcyjnych, wprowadzono następujące zmiany:

- usunięto działanie nr 2 i 3 przewidziane dla siedliska 6510, jako działania dublujące się z działaniem nr 13 (obecnie nr 6) z grupy działań związanych z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania,
- działanie nr 4 dotyczące siedliska 7230 zostało połączone z działaniem nr 6, uzupełnione o działania obligatoryjne i fakultatywne umożliwiające otrzymywanie dopłat rolno-środowiskowo-klimatycznych przez właścicieli gruntów i jest umieszczone ostatecznie w poz. 10 obecnego projektu zarządzenia;

- w związku z podjęciem decyzji o utrzymaniu łąk trzęślicowych jako przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000, dodano działanie nr 4 dotyczące dostosowania gospodarki rolnej do wymogów ochrony siedliska z podziałem na działania obligatoryjne i fakultatywne, a także działania z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy o siedlisku (rozmieszczenie i ocena stanu zachowania jego poszczególnych płatów), weryfikacji zagrożeń i działań ochronnych oraz monitoringu (30 i 45);
- działanie nr 5 dotyczące ochrony stosunków wodnych w siedlisku 7230, po zmodyfikowaniu jego treści zostało przeniesione do poz. 9 obecnego załącznika;
- w większości działań ochronnych urealniono planowane terminy ich realizacji;
- w większości działań ochronnych doprecyzowano lokalizację obszaru wdrażania działań ochronnych czyniąc je bardziej identyfikowalnymi;
- w działaniach nr 2, 4, 13, 14, 22, 23, 27 (obecnie 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 22, 23, 24, 27) zmodyfikowano sposób zapisu podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działania – dotychczasowy sposób zapisu niepotrzebnie wydłużał tabelę przez wielokrotne powtarzanie długiego zapisu;
- doprecyzowano treść działania nr 7 z uwzględnieniem realizacji działań wynikających ze zrealizowanego w międzyczasie projektu budowy przepławek w niedrożnych dotychczas miejscach i przeniesiono je do bloku działań związanych z utrzymaniem i modyfikacją metod gospodarowania. Działanie to obecnie nosi nr 25 i będzie realizowane także dla kozy;
- w działaniu nr 19 zmieniono tytuł na „*Utrzymanie zgodności składu drzewostanu z siedliskiem*”, co wynika z podporządkowania składu drzewostanu warunkom siedliskowym a nie odwrotnie;
- doprecyzowano treść działania nr 20 w zakresie reżimu hydrologicznego niezbędnego do prawidłowego kształtowania się siedliska;
- dodano działanie ochronne nr 23 niezbędne do utrzymania siedlisk czerwończyka nieparka. Ponieważ działanie dotyczy gruntów rolnych, zastosowano podział na działania obligatoryjne i fakultatywne;
- dodano działanie związane z eliminacją barier migracyjnych dla wydry, jako efekt wykonanego w 2015 r. uzupełnienia stanu wiedzy (Bartoszewicz M. 2015. Inwentaryzacja przyrodnicza wydry w obszarze Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004) - Ekspertyza wykonana na zlecenie RDOŚ Szczecin w ramach realizacji projektu POIiŚ.05.03.00-00-186/09 „Opracowanie Planów Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski” współfinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w ramach działania 5.3 priorytet V);
- zmodyfikowano treść działań dotyczących monitoringu czerwończyka nieparka, zalotki większej, minoga strumieniowego, minoga rzeczno-głowacza białopłetwego, kozy, kumaka nizinnego i wydry europejskiej;
- dodano działanie monitoringowe oraz działanie z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy dla siedliska 6410;
- dodano działanie dla wydry z zakresu monitoringu realizacji działań ochronnych (w obecnym projekcie jest to działanie nr 44), z jednoczesnym przypisaniem do tego działania wszystkich gatunków ryb będących przedmiotami ochrony;

- zmodyfikowano i doprecyzowano treść działań dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy o siedliskach przyrodniczych: 6430, 7220, 91E0 oraz o wszystkich gatunkach zwierząt uznanych za przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 i ust. 9 ustawy o ochronie przyrody, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie kontynuował zapewnienie zainteresowanym podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, możliwość udziału w pracach związanych z opracowywaniem projektu zmiany planu zadań ochronnych, poprzez powiadomienie tych osób i podmiotów o możliwości zgłaszania uwag oraz wniosków do przygotowanego projektu zmiany zarządzenia w sprawie PZO (zawiadomienie z dnia 28 marca 2017, znak: WOPN-ON.6320.4.2017.RCh).

W wyniku tego etapu procedury, 5 podmiotów zgłosiło 21 uwag i wniosków. Ich zestawienie wraz z informacją w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę oraz w jakim zakresie zostały uwzględnione, zawarto w poniższej tabeli.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
1.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	<i>Dot. siedliska 6430 - załącznik nr 3 (cele działań ochronnych).</i> Zwrócono uwagę, iż wyszukanie nowych płatów siedliska 6430 w obszarze Natura 2000 nie powinno być celem ochrony, jest to działanie związane z uzupełnieniem stanu wiedzy.	Uwagę uwzględniono. Działanie w takim brzmieniu usunięto z załącznika nr 3.
2.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	<i>Dot. siedlisk 9130, 9160, 9170, 91E0 - załącznik nr 3 (cele działań ochronnych).</i> Zwrócono uwagę, iż sformułowanie „kontynuowanie w ramach gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie martwego drewna oraz starych i obumierających drzew aż do osiągnięcia właściwego stanu siedliska” jest działaniem ochronnym.	Uwagę uwzględniono. Dokonano korekty brzmienia celu działań ochronnych dla tych siedlisk.
3.	Klub Przyrodników	Czy wszystkie cieki obszaru zostały na całej swojej długości sprawdzone pod kątem siedliska 3260 (z dokumentacji PZO wynika, że spenetrowano Wardynkę, ale nie inne cieki)? Jeżeli nie, to przedwczesne jest ocenianie siedliska na D, a należałoby zaplanować takie spraw-	Uwagę w części uwzględniono, dodano uzupełnienie stanu wiedzy w celach oraz działaniach oraz listę brakujących zagrożeń potencjalnych dla siedliska (siedlisko 3260 ma ocenę C w obszarze).

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		dzenie w ramach uzupełnienia stanu wiedzy.	
4.	Klub Przyrodników	W przypadku starorzeczy-meandrów Iny, zagrożeniem wydaje się zanik procesów erozji bocznej i meandrowania cieków, skutkujący brakiem „odnawiania się” zasobów starorzeczy poprzez brak powstawania nowych starorzeczy. W długiej perspektywie czasowej, model ochrony starorzeczy w dolinie rzecznej powinien zakładać ich dynamiczną trwałość, tj. z jednej strony naturalny zanik i łądowanie najstarszych starorzeczy, ale z drugiej strony możliwość powstawania nowych. Koniecznym warunkiem powstawania nowych starorzeczy są naturalne migracje koryta rzeki, w tym rozwój „wyrw brzegowych”, powstawanie i odcinanie nowych jej meandrów. Celem działań ochronnych powinno być nie tylko utrzymanie obecnego arealu starorzeczy, ale umożliwienie procesów dynamiki Iny umożliwiających rozwój i powstawanie nowych starorzeczy w miarę zarastania i wypływania dotychczasowych.	Uwagę w części uwzględniono. Dodano i uzupełniono opisy zagrożeń oraz celu działań ochronnych.
5.	Klub Przyrodników	Obniżanie poziomu wody w siedlisku 6410 jest skutkiem nie tylko „prace melioracyjnych i regulacyjnych”, ale także konserwacji i odnawiania istniejących rowów.	Uwagi nie uwzględniono. Poprzez pojęcie „prace melioracyjne” należy rozumieć także konserwację i odnawianie istniejących rowów.
6.	Klub Przyrodników	Ziołorośla nadrzeczne występują w obszarze także w innych miejscach niż podano w tabeli zagrożeń. W obszarze (nad Iną) występują także cenne ziołorośla z <i>Archangelica litoralis</i> . Zagrożeniem dla tego siedliska jest odkładanie na brzegach cieków osadów dennych z ewentualnego „odmulania” prac utrzymaniowych, a także wycinanie żywych i martwych drzew oplecionych welonowymi ziołoroślami pnączy (zarówno w	Uwagę częściowo uwzględniono dodając stosowne zagrożenia, wynikające także z zaplanowanych działań ochronnych (działania nr 5, 27). W trakcie trwania PZO przewidziano pełne rozpoznanie zasobów siedliska wraz z aktualizacją zagrożeń.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		ramach tzw. prac utrzymaniowych cieków, jak i niezależnie od takich prac).	
7.	Klub Przyrodników	Przyczyną zubożenia zasobów martwego drewna w leśnych siedliskach przyrodniczych jest nie tylko „usuwanie martwych i umierających drzew”, ale także brak w lasach drzew starych (mogących, po śmierci, wytworzyć zasoby martwego drewna wielkowymiarowego) w wyniku usuwania drzew bez możliwości ich zstarzenia się do wieku fizjologicznej starości i śmierci. Jest to zagrożenie istniejące, a nie tylko potencjalne. Skutkiem tego zagrożenia są również niskie zasoby tzw. drzew biocenotycznych i cennych dla różnorodności biologicznej mikrosiedlisk nadrzecznych.	Uwagi nie uwzględniono. Nie ma potrzeby formułowania takiego zagrożenia gdyż jest ono naturalnym skutkiem „usuwania martwych i umierających drzew”.
8.	Klub Przyrodników	Niektóre łągi 91E0 w obszarze to zadrzewienia wzdłuż cieków, różnej własności. Zagrożeniem dla nich od 1.01.2017 r. stała się wycinka drzew (nie wymagająca zezwolenia gdy jej intencją jest „przywrócenie gruntu do użytkowania rolnego” lub wola właściciela- osoby fizycznej nie związanej z działalnością gospodarczą). Zagrożeniem jest także usuwanie drzew z brzegów cieków i rowów w ramach tzw. prac utrzymaniowych i urządzeń wodnych. Usuwanie drzew w strefie brzegowej rzeki w oczywisty sposób oddziałuje na ekosystemy łąkowe, zwłaszcza gdy mają one postać wąskich pasów nadrzecznych, a usuwane są wszystkie lub większość drzew. Gdy wycinane są tylko pojedyncze drzewa z łągu, oddziaływanie zależy od znaczenia ekologicznego poszczególnych drzew. Ze względu na uwarunkowania ochrony różnorodności biologicznej, niekorzystne jest zwłaszcza usuwanie „drzew biocenotycznych”, tzn. dziuplastych, z próchnowiskami, zahubionych, obłamanych, o	Uwagi częściowo uwzględniono, zagrożenie związane z wycinką drzew w siedlisku (także w postaci wąskich nadrzecznych pasów) wskazano jako potencjalne. W opisie zagrożeń istniejących związanych ze zmianą stosunków wodnych uwzględniono także prace utrzymaniowe.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>ponadprzeciętnych rozmiarach, a także usuwanie drzew martwych - tymczasem przy typowym podejściu do cięć pielęgnacyjnych w zadrzewieniach właśnie takie drzewa są często w pierwszej kolejności usuwane.</p> <p>Inne prace ingerujące w ciek, w szczególności tzw. prace utrzymaniowe, mogą mieć oddziaływanie pośrednie na podstawowy element integralności ekosystemów łęgowych - łączność łągi z rzeką. Łączność ta przejawia się przez okresowe zalewy lub podtopienia łągi przy wyższych stanach wód. Niekiedy jej wyrazem jest przestrzenne przeplatanie się łągi i rzeki: wykształcanie się warkoczowego przepływu rzeki przez łągę. Wyrazem związku łągi z rzeką jest też modyfikowanie przepływu rzeki poprzez rozrost drzew i ich korzeni oraz przez martwe drzewa z łągi powalone w nurt cieku. Np. lokalne zatory z drzew na rzece w krajobrazie leśnym sprzyjają rozlewaniu się wód w sąsiadujących łągach, co jest pozytywnym czynnikiem dla lasu łągowego. Ich usuwanie jest więc negatywnym oddziaływaniem na łągę. Podobne oddziaływanie może mieć usuwanie roślinności lub ograniczających przepływ odsypów. Przy wysokich stanach wody występują przepływy nadbrzegowe przez łągę i sedymentacja pozakorytowa. „Odmulenie” i tym samym pogłębienie koryta, przyspiesza spływ wody i ogranicza możliwość jej rozlewania się w łągach — odrywając w ten sposób rzekę od jej łągowego sąsiedztwa i łągi od rzeki. Możliwość rozlewania się wody może dodatkowo ograniczać składowanie na brzegach osadów wydobytych z rzeki prowadzące do powstawania wargi brzegowej. Biorąc pod uwagę, że naturalność koryta rzecznego sąsiadującego z łągiem</p>	

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		przyjęto za jeden ze wskaźników właściwego stanu ochrony łęgowego siedliska przyrodniczego, prace regulacyjne i utrzymaniowe cieków sąsiadujących z łęgami powinny być wskazane jako istniejące zagrożenie dla siedliska 91E0.	
9.	Klub Przyrodników	W przypadku występujących w obszarze łęgów źródłiskowych w przestrzeni leśnej (Lasy Państwowe), jako potencjalne zagrożenie należy wskazać wszelką wycinkę i zrywkę drzew, ponieważ nieuchronnie niszczy ona mozaikę drobnych odpliwów ze źródlisk.	Uwagę uwzględniono. Łęgi źródłiskowe wchodzą w obręb siedliska 91E0. Zagrożenia opisane dla siedliska 91E0 dot. także tych cennych postaci siedliska (wskazano tam m.in. wycinanie drzew w łęgach źródłiskowych).
10.	Klub Przyrodników	<p>Cel działań ochronnych dla leśnych siedlisk przyrodniczych powinien zakładać wzmoczenie, a nie tylko kontynuowanie w ramach gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie martwego drewna oraz starych i obumierających drzew. Obecny stan ekosystemów leśnych w obszarze wskazuje, że dotychczasowe działania w tym kierunku nie są jeszcze wystarczające, wymagają więc zintensyfikowania i rozwinięcia a nie tylko kontynuacji.</p> <p>Działania ochronne dla wszystkich leśnych siedlisk przyrodniczych powinny w tym celu objąć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozostawianie, przy cięciach rębnych, 5-10% każdego drzewostanu jako biogrup na kolejne pokolenie drzewostanu, - konsekwentne pozostawianie na gruncie (w przypadku śmierci — do spontanicznego rozkładu) drzew biocenotycznych, w tym wykrotów, złomów, drzew z dziuplami, próchnowiskami, rakami, drzew z obłamaniami korony, drzew zahubionych, drzew o wyróżniającym się pokroju itp. - ujęcie wybranych wydzieleni każ- 	Uwagi częściowo uwzględniono. Zwiększanie zasobów martwego drewna w leśnych siedliskach przyrodniczych jest celem długookresowym, zależnym od naturalnych procesów. Nikt nie podważa zasadności pozostawiania na gruncie drzew biocenotycznych. Do działań związanych z utrzymaniem/modyfikacją metod zagospodarowania dodano potrzebę ustanowienia ekosystemów referencyjnych obejmujących wydzielenia leśne ze stwierdzonymi płatami siedliska 7220 oraz najlepiej zachowanymi płatami siedliska 91E0 (siedliska leśnego o największym znaczeniu w obszarze).

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		dego z występujących w obszarze typów siedlisk jako wyłączonych z użytkowania ekosystemów referencyjnych, - ujęcie jako ekosystemów referencyjnych wszystkich płatów siedliska 91E0 oraz wszystkich wydzieleń z występowaniem wypływów wód podziemnych.	
11.	Klub Przyrodników	Dla zalotki większej, potencjalnym siedliskiem są także rozlewiska za tamami bobrowymi, których zachowanie powinno być uwzględnione w celu działań ochronnych.	Uwagi nie uwzględniono. Zagrożeniem dla tego gatunku jest zmiana warunków wodnych (osuszanie). W działaniu nr 25 wskazano potrzebę utrzymania warunków hydrologicznych w obrębie siedlisk występowania gatunku. Jeśli właściwe uwodnienie związane jest z obecnością bobrów stan ten powinien zostać zachowany o ile podpiętrzenia bobrowe nie stanowią zagrożenia dla rolnictwa, trwałości lasów, mienia i bezpieczeństwa ludzi.
12.	Klub Przyrodników	Niezrozumiałe jest usunięcie działania nr 1, polegającego na przywróceniu drożności cieków w obszarze.	Uwagi nie uwzględniono. Wcześniej doprecyzowano treść działania nr 7 z uwzględnieniem realizacji działań wynikających ze zrealizowanego w międzyczasie projektu budowy przepławek w niedrożnych dotychczas miejscach i przeniesiono je do bloku działań związanych z utrzymaniem i modyfikacją metod gospodarowania. Działanie to obecnie nosi nr 26.
13.	Klub Przyrodników	W przypadku siedliska 6410, 7230 i 6510 należy wskazać, jako działanie fakultatywne, konkretne sposoby użytkowania, bez odwoływania się do PROW. Delegowanie określenia warunków działania na inny dokument (PROW) stanowiący przez inny organ, byłoby niezgodne z delegacją ustawową do sporządzenia i ustanowienia PZO.	Uwagi nie uwzględniono. Podtrzymujemy swoje stanowisko, iż realizacja programów rolnośrodowiskowych, stanowi wyłącznie jeden z instrumentów wspomagających ochronę przyrody na obszarach Natura 2000. Zapis działania fakultatywnego zaproponowany w projekcie zmiany zarządzenia mówiący o konieczności „użytkowania zgodnie z wymogami odpowied-

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			<p>niego pakietu rolnośrodowiskowego (lub jego odpowiednika w nowym programie wsparcia finansowego) ukierunkowanego na ochronę (...)” wynika z faktu, iż zalecanie większych niż określone w programach rolnośrodowiskowych wymagań, może spowodować zaniechanie działalności rolniczej w ogóle jak również ograniczyć lub uniemożliwić pozyskanie środków pochodzących z funduszy unijnych. Dopuszczenie możliwości użytkowania zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego zapewni ekstensywne użytkowanie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków umożliwiając jednocześnie otrzymanie środków finansowych należnych z tytułu traconych korzyści. W aktualnym stanie znany jest ostateczny kształt Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w związku z czym nie ma podstaw do uznania, iż zaproponowane pakiety nie zabezpieczą utrzymania czy przywrócenia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony. PROW 2014-2020 zabezpieczy realizację działań ochronnych przez podmioty prywatne do roku 2020. Natomiast skuteczność realizowanych działań ochronnych oraz ewentualna decyzja o konieczności modyfikacji tych działań może zostać podjęta w toku realizacji 10 letniego PZO na podstawie wyników monitoringu.</p>
14.	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Szczecinie informuje, że warunek dotyczący eliminacji barier migracyjnych dla wydry, narzucony w Załączniku nr 4 do projektu Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, zmieniającego	Uwaga nie uwzględniona. Zapisy dot. eliminacji barier migracyjnych nie dotyczą Iny w miejscu przejścia pod drogą krajową nr 10. Spośród wszystkich lokalizacji przepustów przewidzianych do wymiany lub modernizacji tylko jeden spośród nich przebiega

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
	Szczecinie	<p>zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004 wydaje się być bezzasadny.</p> <p>W miejscu przejścia drogi krajowej nr 10 przez rzekę Inę zlokalizowane są dwa przepusty w tym jeden suchy. Budowa dodatkowych suchych półek generowałaby niepotrzebne koszty. W załączeniu przekazujemy zdjęcia przedmiotowego obiektu.</p> <p>Jednocześnie zwracamy się z prośbą o doprecyzowanie lokalizacji przepustów (np. na załączniku graficznym) względem DK 10, zaproponowanych do wymiany w projekcie Zarządzenia.</p>	<p>pod DK 10 (ciek w rejonie skrzyżowania DK 10 z drogą do Nosowa). Budowa suchej półki nie dotyczy Iny tylko innego bardzo istotnego dla funkcjonowania obszaru ciek Reczy (przy wjeździe do Suchania). Lokalizacja przepustów została doprecyzowana podaniem współrzędnych płaskich prostokątnych w układzie PL-1992. Dokonano korekty zapisu dot. wymiany przepustów dodając sformułowanie „lub modernizacja”.</p>
15.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie	<p>W załączniku nr 4 do niniejszego zarządzenia, zmieniającym treść załącznika nr 5 w tabeli „Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania” należy zawrzeć uwagę ogólną (np. w postaci odnośnika do tytułu tabeli lub nagłówka kolumny „Działania ochronne”): „Proponowane działania nie mogą blokować uprawnień dyrektora RZGW związanych z ochroną przeciwpowodziową, w tym uprawnień opisanych w art. 88 litera 1 ust. 7 ustawy Prawo Wodne.”</p>	<p>Uwaga nie została uwzględniona. W związku z faktem, iż art. 88g ust. 3 pkt 7 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469 z późn. zm., dział VA) obejmujący ochronę przeciwpowodziową stanowi, że przy ustalaniu działań służących osiągnięciu celów zarządzania ryzykiem powodziowym uwzględnia się w szczególności ochronę przyrody, a także na fakt, iż przedmiotowe zarządzenie nie może naruszać przepisów odrębnych, nie ma potrzeby zamieszczenia dodatkowo wskazanych przez RZGW w Szczecinie zapisów.</p>
16.	Nadleśnictwo Choszczno	<p>1. Tab. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania</p> <p>Przedmiot ochrony: 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk</p> <p>Obszar wdrażania: Wszystkie płaty siedliska w obszarze Natura 2000, a w szczególności: - oddz. 47a, 48b, 26f, 50t</p>	<p>Uwagę uwzględniono. Usunięto z działania dla siedliska 7230 wydzielanie 50t będące najprawdopodobniej płatem siedliska przyrodniczego 91E0.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p><i>Nadleśnictwa Choszczno; (...)</i></p> <p>Działanie obligatoryjne tj. Zachowanie płatów siedliska poprzez ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe w oddz. 50t Nadleśnictwa Choszczno nie będzie możliwe do wykonania, ponieważ wg stanu na gruncie, na całej powierzchni wydzielania tj. 1,00 ha, znajduje się drzewostan z gatunkiem głównym - Olcha w wieku 86 lat.</p> <p>W opinii Nadleśnictwa Choszczno wątpliwe jest występowanie siedliska 7230 w oddziale 50t.</p>	
17.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie	<p>Zał. 2 (lp. 16, 17, 18, 19, 20)</p> <p>Zagrożenia istniejące: usuwanie martwych i umierających drzew, inne rodzaje praktyk leśnych (np. nadmierne wyrównywanie wieku i struktury drzewostanu deficyt starych drzew i drzewostanów), przesunięcie i zmiana siedlisk (niewłaściwe proporcje między gatunkami liściastymi w drzewostanie).</p> <p>Wnosimy o wykreślenie zapisów gdyż prowadzona gospodarka leśna nie powoduje tych zagrożeń. Gospodarka leśna prowadzona jest zgodnie z zatwierdzonymi przez Ministra Środowiska planami urzędzenia lasu dla nadleśnictw, które zostały poddane strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Zgodnie z obowiązującą praktyką leśną stare próchniejące i obumierające drzewa, będące ostoją i siedliskiem wielu leśnych organizmów (np. grzybów, porostów, roślin naczyniowych, mięczaków, owadów, płazów, gadów, ptaków i drobnych ssaków) pozostawiane są na powierzchniach, jako drzewa biocenotyczne w celu zwiększenia różnorodności biologicznej (zapisy wynikające z Instrukcji Ochrony</p>	Uwagę uwzględniono. Wskazane zagrożenia istniejące dot. siedlisk 9130, 9160, 9170, 91E0, 91F0 przeniesiono do potencjalnych.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		Lasu).	
18.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie	<p>Załącznik nr 5 (lp. 1)</p> <p>„Zachowanie strefy ekotonowej wokół zbiorników 3150. Zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania wędkarskiego (cały okres obowiązywania PZO)”.</p> <p>Wnosimy o zmianę na:</p> <p>„Kształtowanie strefy ekotonowej wokół zbiorników 3150, nieużytkowanie rębniami zupełnymi. Zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania wędkarskiego (cały okres obowiązywania PZO)”.</p>	Uwagę częściowo uwzględniono. Oprócz rębni zupełnych dodano także gniazdowe.
19.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie	<p>Załącznik nr 5 (lp. 3)</p> <p>„Zapobiegnięcie zanikowi siedliska poprzez uregulowanie gospodarki wodnej w zlewni zbiornika stanowiącego siedlisko 3150, w sposób ograniczający straty wody tylko do procesów naturalnych (cały okres obowiązywania PZO)”.</p> <p>Zapis niezrozumiały. Z jednej strony mówi o podejmowaniu działań w celach utrzymania siedliska przyrodniczego a z drugiej strony ogranicza działania do procesów naturalnych.</p>	Uwagę uwzględniono. Zapis przereklamowano: „Niedopuszczanie do strat wody w wyniku działalności antropogenicznej, umożliwianie zachodzenia naturalnych procesów regulujących stosunki wodne (cały okres obowiązywania PZO)”.
20.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie	<p>Załącznik nr 5 (lp.11, 12, 13 14)</p> <p>„Kontynuowanie w ramach gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie martwego drewna oraz starych i obumierających drzew (cały okres obowiązywania PZO)”.</p> <p>Zapis nieprecyzyjny w odniesieniu do pozostawiania starych i obumierających drzew. Należy doprecyzować, że chodzi o drzewa, które mają na celu zwiększenie różnorodności biologicznej. Proponujemy zmienić zapis na taki jak w Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Śro-</p>	Uwagę uwzględniono. Zapis doprecyzowano i ujednolicono z zapisami wielu innych planów zadań ochronnych.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>dowiska w Szczecinie z dnia 08.02.2017 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pojezierze Myśliborskie PLH320014.</p> <p>Wnosimy o zmianę na:</p> <p>„Kontynuowanie w ramach prowadzonej gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie i utrzymanie w lasach do naturalnej śmierci i rozpadu tzw. drzew biocenotycznych w celu zwiększenia różnorodności biologicznej i poprawy stanu siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, z wyłączeniem sytuacji klęskowych oraz przypadków zagrażających trwałości lasu i/lub bezpieczeństwu ludzi i mienia”.</p>	
21.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie	<p>Zał. nr 5 (lp. 20, 21)</p> <p>Utrzymanie naturalnego reżimu hydroekologicznego, złożonego z okresowych zalewów o różnej częstotliwości, długości trwania i obfitości (cały okres obowiązywania PZO).</p> <p>Podmiotem odpowiedzialnym za naturalne procesy zachodzące w przyrodzie nie powinno być Nadleśnictwo.</p>	<p>Uwagę częściowo uwzględniono. Brzmienie działania przededagowano:</p> <p>„Akceptowanie naturalnego reżimu hydroekologicznego, złożonego z okresowych zalewów o różnej częstotliwości, długości trwania i obfitości (cały okres obowiązywania PZO)”.</p>

Poza wymienionymi wyżej poprawkami, wprowadzono niezbędne zmiany oraz autopoprawki wynikające z wprowadzonych wyżej zmian (w celu ujednoczenia oraz większej przejrzystości zapisów):

1. W załączniku nr 2 usystematyzowano opisy zagrożeń nadając im kolejne numery. Część zagrożeń dla wybranych przedmiotów ochrony nie posiadała opisów lub były one niewystarczające, co także uzupełniono. Zagrożenie M02.01 (przesunięcie i zmiana siedlisk) dla siedlisk grądowych (9160, 9170) zastąpiono bardziej adekwatnym J03.01 (zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska). Zagrożenia potencjalne dla siedliska 3150 (meandry Iny) uzupełniono o zagrożenie bardzo istotne z punktu widzenia funkcjonowania siedliska - H01 (zanieczyszczenie wód powierzchniowych).
2. W załączniku nr 4 przy wybranych działaniach uzupełniono brakujące podmioty odpowiedzialne za wykonanie działań (lp.: 8, 10, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 27, 45).

3. W załączniku nr 4 (działanie nr 27) w obszarze wdrażania ujęto także naturalny dopływ Iny w rejonie Nosowa. W tym samym wierszu uzupełniono listę przedmiotów ochrony o siedliska 3260, 3150, 6430, 91E0, dla których działanie ochronne polegające na zachowaniu naturalnego charakteru cieków jest równie znaczące jak dla wymienionych gatunków zwierząt. Nieznacznie także zmodyfikowano opis tego działania dodając do wyjątkowych sytuacji uzasadniających prowadzenie prac utrzymaniowych i regulacyjnych zagrożenie dla upraw rolnych.
4. Z załącznika nr 4 usunięto działanie nr 44 (dot. przedmiotów ochrony: minóg strumieniowy, minóg rzeczny, koza, głowacz białopłetwy, wydra europejska) polegające na corocznym przygotowywaniu przez ZZMiUW i przekazywaniu do RDOŚ raportów z przeprowadzonych prac utrzymaniowych/regulacyjnych w granicach obszaru Natura 2000. Tak sformułowane działanie nie znajduje podstawy prawnej w upoważnieniu ustawowym określającym zakres działań ochronnych, ustalonym w art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Ponadto ww. prace z zakresu melioracji wodnych w obszarach Natura 2000 są każdorazowo zgłaszane regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska na mocy artykułu 118 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Po zakończeniu tego etapu opracowywania projektu zmiany zarządzenia w sprawie PZO, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 ze zm.), obwieszczeniem z dnia 7 września 2017 r., znak: WOPN-ON.6320.4.2017.PW, podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia zmieniającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza, zgodnie z czynnościami określonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy OoŚ. Treść obwieszczenia została podana do publicznej wiadomości poprzez:

- udostępnienie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie w terminie od 07.09.17 do 05.10.17,
- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie w terminie od 07.09.17 do 05.10.2017,
- ogłoszenie w prasie o zasięgu wojewódzkim – Kurier Szczeciński, opublikowane w dniu 11.09.2017 r.,
- rozesłanie pocztą tradycyjną oraz elektroniczną do wszystkich urzędów gmin i starostw, a także do innych podmiotów związanych z przedmiotowym obszarem Natura 2000.

Na etapie procedury konsultacji społecznych, wpłynęło 5 pism zawierających 23 uwagi i wnioski ze strony następujących podmiotów: RDLP w Szczecinie, Nadleśnictwo Choszczno, Nadleśnictwo Dobrzany, Nadleśnictwo Drawno, GDDKiA o. w Szczecinie.

Szczegółowe informacje o sposobie rozpatrzenia wszystkich uwag znajdują się w tabeli poniżej:

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
1.	RDLP w Szczecinie, Nadleśnictwo Choszczno, Nadleśnictwo Drawno	<p>Załącznik 2 (lp. 17,18)</p> <p><u>Zagrożenia istniejące: zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska (niewłaściwe proporcje między gatunkami liściastymi w drzewostanie (zbyt mały udział grabu), zubożone zasoby martwego drewna</u></p> <p>Wnosimy o wykreślenie zapisów <u>Nadleśnictwa działają w oparciu o zawarte porozumienie RDLP w Szczecinie i RDOŚ w Szczecinie, w którym zostały określone typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla siedlisk przyrodniczych. Od wielu lat zagrożenie to nie dotyczy nowego pokolenia lasu na siedliskach przyrodniczych. Zagrożenie jako istniejące zostało wyeliminowane.</u></p>	Uwagę uwzględniono. Usunięto zagrożenie istniejące.
2.	RDLP w Szczecinie, Nadleśnictwo Choszczno, Nadleśnictwo Drawno	<p>Załącznik 5 (lp.3)</p> <p>Niedopuszczenie do strat wody w wyniku działalności antropogenicznej, umożliwienie zachodzenia naturalnych procesów regulujących stosunki wodne. (Obszar wdrażania: oddz. 46 i 47 N. Choszczno)</p> <p>Wnosimy o wykreślenie zapisu. Nadleśniczy Nadleśnictwa Choszczno nie może być odpowiedzialny za takie działanie.</p>	Uwagę uwzględniono. Zapis zmodyfikowano.
3.	RDLP w Szczecinie, Nadleśnictwo Choszczno	<p>Załącznik 5 (lp. 8)</p> <p>Ustanowienie ekosystemów referencyjnych obejmujących wydzielenia leśne ze stwierdzonymi źródłiskami wapiennymi. Podmiot odpowiedzialny: Nadleśniczy Nadleśnictwa Choszczno, Nadleśniczy Nadleśnictwa Drawno.</p> <p>Na terenie Nadleśnictwa Choszczno nie stwierdzono występowania siedliska przyrodniczego 7220. Wnosimy o przeredagowanie zapisu na: Uzupełnienie sieci ekosystemów referencyjnych o wydzielenia leśne ze stwierdzonymi źródłiskami wapiennymi.</p>	Uwagę uwzględniono. Zapis przeredagowano. Na terenie Nadleśnictwa Choszczno wg dokumentacji do PZO oraz dostępnych publikacji naukowych (Wolejko, Malinowski 2017) znajdują się źródła wapienne (7220), co potwierdzono także podczas lustracji terenowej RDOŚ w Szczecinie przeprowadzonej w dniu 13.11.2017 r. Zlokalizowane są w obrębie wydziałów: 11a, c, d, g. Zidentyfikowano ponadto prawdopodobnie nowy dla obszaru płat siedliska 7220 w oddz. 17b (N-ctwo Choszczno, L-ctwo Recz) wymagający potwierdzenia w okresie wegetacyjnym.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
4.	RDLP w Szczecinie, Nadleśnictwo Choszczno, Nadleśnictwo Drawno	Załącznik nr 5 (lp. 16) Wykonywanie w ramach gospodarki leśnej, cięć pielęgnacyjnych popierających dęba, graba. Propozycja przeredagowania zapisu: W ramach prowadzonej gospodarki leśnej, dla drzewostanów wymagających cięć pielęgnacyjnych kontynuowanie działań mających na celu popieranie dęba i graba.	Uwagę uwzględniono. Zapis przeredagowano.
5.	RDLP w Szczecinie, Nadleśnictwo Choszczno, Nadleśnictwo Drawno	Załącznik nr 5 (lp. 17) Wykonywanie w ramach gospodarki leśnej, cięć pielęgnacyjnych popierających dęba, graba, lipy drobnolistnej. Propozycja przeredagowania zapisu: W ramach prowadzonej gospodarki leśnej, dla drzewostanów wymagających cięć pielęgnacyjnych kontynuowanie działań mających na celu popieranie dęba, graba, lipy drobnolistnej.	Uwagę uwzględniono. Zapis przeredagowano.
6.	RDLP w Szczecinie, Nadleśnictwo Choszczno, Nadleśnictwo Drawno	Załącznik 5 (lp. 19) Informujemy, że w obszarze N2000 na siedliskach przyrodniczych są ustanowione ekosystemy referencyjne. W związku z powyższym wnosimy o przeredagowanie zapisu na: Rozważenie możliwości uzupełnienia sieci ekosystemów referencyjnych o wydzielania leśne z najlepiej wykształconymi płatami siedliska (bogate gatunkowo starodrzewy) wzdłuż rzek oraz w strefach źródłiskowych.	Uwagę częściowo uwzględniono. Zapis przeredagowano wskazując jedynie konkretne wydzielania na terenie N-ctwa Dobrzany po przeprowadzonej wspólnej wizji w terenie w dniu 13.11.2017 r. Z podmiotów odpowiedzialnych usunięto N-ctwo Drawno ponieważ sieć ekosystemów referencyjnych N-ctwa Drawno obejmujących siedlisko 91E0 nie wymaga uzupełniania. Na terenie Nadleśnictwa Choszczno wskazano wybrane płaty siedliska 91E0 (w tym z niestwierdzonymi dotąd stanowiskami siedliska 7220) do rozważenia uzupełnienia sieci powierzchni referencyjnych po przeprowadzeniu wspólnej weryfikacji terenowej (patrz też pkt 3).
7.	RDLP w Szczecinie, Nadleśnictwo Choszczno, Nadleśnictwo Drawno, Nadle-	Załącznik 5 (lp. 27) Zapobieganie zniszczeniu osobników gatunku i jego siedlisk poprzez przeprowadzenie prac utrzymaniowych i regulacyjnych w ciekach tylko w wyjątko-	Uwagę uwzględniono. Zapis <u>przeredagowano w następujący sposób</u> : Zapobieganie niszczeniu sie-

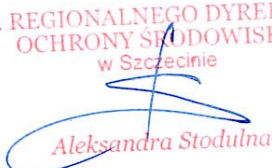
L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
	śnictwo Dobrzany	<p>wych sytuacjach (tj. tylko wówczas gdy występuje realne zagrożenie powodziowe, zagrożenie dla upraw rolnych lub w odległości do 100 m od budowli hydrotechnicznych), w sposób zapewniający zachowanie nie pogorszonego stanu ochrony siedlisk gatunku, w tym zachowanie naturalnej roślinności brzegowej oraz pozostawienie w korycie rzeki grubego rumoszu drzewnego w zakresie utrzymującym prawidłowe stosunki wodne na gruntach rolnych w zlewni cieków. Przywracanie migracji bocznej koryta.</p> <p>Podmiot odpowiedzialny: ZZMiUW w Szczecinie, Nadleśniczy Nadleśnictwa Dobrzany, Drawno, Choszczno.</p> <p>W zapisie należy uwzględnić również zagrożenia dla drzewostanów.</p> <p>Wnosimy o przededagowanie zapisu na: Zapobieganie zniszczeniu osobników gatunku i jego siedlisk poprzez przeprowadzenie prac utrzymaniowych i regulacyjnych w ciekach w sytuacjach, gdy występuje zagrożenie powodziowe, zagrożenie dla upraw rolnych, drzewostanów lub w odległości do 100 m od budowli hydrotechnicznych, w sposób zapewniający zachowanie nie pogorszonego stanu ochrony siedlisk gatunku, w tym zachowanie naturalnej roślinności brzegowej a w przypadku drzewostanów - kształtowanie strefy ekotonowej. Pozostawianie w korycie rzeki grubego rumoszu drzewnego o ile nie wpłynie to negatywnie na stosunki wodne w zlewni cieków. Przywracanie drożności bocznej koryta.</p>	<p>dlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków poprzez przeprowadzenie prac utrzymaniowych i regulacyjnych w ciekach w sytuacjach, gdy występuje zagrożenie powodziowe, zagrożenie dla upraw rolnych, drzewostanów lub w odległości do 100 m od budowli hydrotechnicznych, w sposób zapewniający zachowanie nie pogorszonego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków, w tym zachowanie naturalnej roślinności brzegowej, a w przypadku drzewostanów - kształtowanie strefy ekotonowej. Pozostawianie w korycie rzeki grubego rumoszu drzewnego o ile nie wpłynie to negatywnie na stosunki wodne w zlewni cieków. Przywracanie drożności bocznej koryta. (cały okres obowiązywania PZO).</p> <p><u>Ponadto w obszarze wdrażania dodano liczne bezimienne naturalne ciek powszechnie występujące w strefach źródłkowych na obszarze Natura 2000.</u></p>
8.	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	<p>Załącznik 5 (lp. 29)</p> <p>Zarówno budowa suchych pótek jak i modernizacja przepustów zlokalizowanych w ciągu DK 10 wiąże się z nakładem środków finansowych. Dysponentem środków budżetowych dla GDDKiA jest Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa. Realizacja wskazanego w planie zadania będzie zatem uzależniona od decyzji Ministerstwa. GDDKiA nie może zagwarantować, że pozyska środki na realizację zalecenia wskazanego w projekcie Zarządzenia i wykona modernizację przepustów w terminie wskazanym w przedmiotowym dokumencie tj. w pierwszej połowie obowiązywania PZO. W związku z powyższym GDDKiA proponuje dokonać korekty zapisu Zarządzenia dotyczącego obiektów zlokalizowanych</p>	<p>Uwagę częściowo uwzględniono poprzez wydłużenie okresu na modernizację przepustów do końca okresu obowiązywania PZO.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		w ciągu DK 10 w następujący sposób: <i>Dostosowanie przepustów zlokalizowanych w ciągu DK 10 (X:259507,61 Y:607194,03 oraz X:256051,04 Y:607568,07) do obiektów zapewniających do obiektów zapewniających swobodną migrację wydrom. Działanie wykonać przy modernizacji przedmiotowych obiektów.</i>	
9.	Nadleśnictwo Drawno	Załącz. 5 (lp. 8) Pytanie do Nadleśnictw: czy są w sieci te propozycje ekosystemów referencyjnych? Jeśli tak to zapis do wykreślenia. Jeśli nie to propozycja poniżej Wnosimy o przeredagowanie zapisu na: <i>Uzupełnienie sieci ekosystemów referencyjnych o wydzielenia leśne ze stwierdzonymi źródłiskami wapiennymi. Na terenie Nadleśnictwa Drawno stwierdzono występowanie płatów siedliska 7220 Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami Cratoneurion commutati zarówno na terenie obszaru Natura 2000 jak i poza nim.</i>	Uwagę uwzględniono. Zapis przeredagowano (patrz pkt 3). Usunięto z podmiotów odpowiedzialnych Nadleśnictwo Drawno.

Poza wymienionymi wyżej poprawkami, wprowadzono niezbędne uzupełnienia wynikające z wprowadzonych wyżej zmian oraz zmian w przepisach prawnych:

1. W projekcie wskazano potrzebę uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony (91E0, 7220, 7230) również w aspekcie występowania podtypów siedliska, ze szczególnym uwzględnieniem występujących w obszarze łągów i olsów źródliskowych (91E0-4).
2. W podmiotach odpowiedzialnych za realizację wybranych działań ZZMiUW w Szczecinie zastąpiono przez PGW Wody Polskie RZGW w Szczecinie. Ma to związek z wejściem w życie w dniu 1 stycznia 2018 roku nowej ustawy Prawo wodne i zmianą dotychczasowej struktury organów odpowiedzialnych za gospodarowanie wodami.
3. W ramach autokorekty redakcyjnej, poprawiono błędy (w tym omyłkowo zamienione współrzędne xy w układzie PL-1992) lub dokonano niezbędnych uzupełnień w załącznikach bez wpływu na ich treść merytoryczną.

Projekt zarządzenia został uzgodniony, zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (j.t. Dz. U. 2017.2234 t.j. z późn. zm.) z Wojewodą Zachodniopomorskim, pismem nr: P-1.0522.13.2018.KD z dnia 19 maja 2018 roku.

p.o. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Szczecinie

Aleksandra Stodulna

